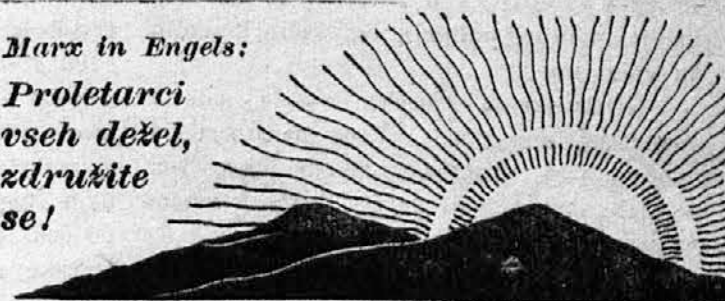

RDNI PRAPOR

GLASILO KOMUNISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Izhaja vsako sredo in soboto. Posamezne številke 1 K, mesečno 8 K. - Uredništvo in uprava lista je v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

Marx in Engels:
Proletarci
vseh dežel,
združite
se!

Državni proračun v dobi diktature buržoazije.

II.

Videli smo, v kakem strašnem sorazmerju stojijo izdatki za vojaštvo in vojaške dolgeve z izdatki za kulturo. Ako pomislimo, da je izdala Sovjetska Rusija že leta 1918., ko je obsegala komaj kakih 30 milijonov prebivalcev, celih 7 milijard rubljev za svojo prosveto in da bi torej sorazmerno naša država morala potrošiti za naše kulturne potrebe najmanj 4—5 milijard kron, potem lahko uvidimo, da ta pač ne služi kulturi, ampak v prvi vrsti militarizmu, buržoazni diktaturi.

Vprašanje pa nastane, iz kakih virov bo iztisnila naša buržoazija te nezasišane zneske? Vsaka količina uvidelna vlada bi morala spoznati, da po dosedanjih potih ne more dalje in da je treba seči po izvanrednih davkih, t. j., da je treba vzeti denar za pokritje teh strašnih bremen tam, kjer leži na mogočnih kupih, ki so nastali med vojno. Ali, ko bi naša vlada napravila to, potem bi ne bila več buržoazna, ne bi bila več odbor društva kapitalistov. Zato pa ostaja dosledna in bo pokrila vse te ogromne stroške za klesče, s katerimi nas grabi za vrat in davi, z davki, ki jih bo direktno ali pa indirektno iztisnila iz krvi in znojna našega proletarskega delavstva in kmetstva. Da pa bi lažje pogoltnili strašne številke, ki so jih naračunali državni gostilničarji v Belgradu, se nam podajajo ti novi državni prejemki v tako površni obliki, da si človek ne more ustvariti niti približnega pojma o tem strašnem buržoaznem davčnem vijaku.

Da vidimo to buržoazno proračunsko umetnost:

Ta proračun izkazuje za proračunsko leto 1919/20 sledeče državne dohodke:

1. Za carine	1.608.000.000 K
2. Za užitinski davek	516.000.000 „
3. Dobiček na denarju, t. j. na valutnih spekulacijah, ki jih dela kapitalistična država kot velepodjetnik, potem svojih deviznih central	3.624.000.000 „
4. Za prometni davek	16.000.000 „
5. Za brodarstvo	2.044.000.000 „
6. Za direktne davke	8.472.000.000 „
7. Dohodki iz drž. gospodarstva, to je rudnikov, gozdov i. dr.	2.900.000.000 „
8. Različni dohodki	40.000.000 „

Karel Radek:

Razvoj socializma od znanosti k dejstvu.

Revolucija in proti-revolucija.

Ruska revolucija nam je pokazala konkretna oblika odpora buržoazije kakor tudi diktaturo proletarijata, kakor nam sploh kaže tipični izraz delavske revolucije. Fridrik Engels je pokazal v »Anti-Dühringu«, kako razvija kapitalizem militarizem, militarizira vse ljudstvo ali postavlja pod komando narednika (»feldwebelna«), hkrati pa ustvarja elemente, ki militarizem rušijo, z razrednim nasprotstvom v armadi, kar uniči na gotovi stopinji razvoja armado kot meč kapitala v njegovih lastnih rokah, medtem ko cepi armado v njen proletarski in meščanski del, v belo in rdečo armado. To so pozabili Marksovi in Engelsovi učenci, ko so venomer citirali Engelsovo pripombo iz uvoda k razrednim bojem v Franciji, kjer kaže Engels na široko gradbo alič i. t. d., ki bo vstaja otežkočala. Ruska revolucija je pokazala, kako lahko zmaga upor na bojnem polju, kakor tudi v strelskem jarku, ko prešini revolucionarna ideja srca vojakov, da korakajo v gostih kolonah proti kapitalističnim elementom v armadi in državi. Ruska revolucija je dalje pokazala, kako tvorijo glavne metode meščanske proti-revolucije — poizkusi, da organizirajo nove armade

Po buržoaznih poročilih znašajo državni dohodki za to proračunsko leto 3.884.177.000 dinarjev ali 15.536.708.000 K. Po istih poročilih bi znašal letošnji deficit 110.000.000 dinarjev = 440.000.000 K.

Iz zgoraj navedenih števil pa je razvidno, da so ta poročila napačna in da bi se, na podlagi zaključnih svot, moral glasiti državni deficit na 1.252.718.000 K. Ker nam originalni državni proračun ni pri rokah, ne moremo konstatovati, katere številke so napačne, sicer pa je to za naša izvajanja postranska stvar.

Kar karakterizira kapitalistično državno gospodarstvo, je najprej to, da se je naš državni proračun od lanskega leta podvojil, to je, da bo država iztisnila letos iz delavskega ljudstva še enkrat toliko krvavih žuljev kakor lansko leto. Nadaljna karakteristika pa je to, da dela vedno z deficitom in da ta deficit vedno narašča. Lansko leto je znašal po tem poročilu državni deficit 843 milijonov dinarjev = 3.372.000.000 K; tekoma letošnjega leta pa je državni deficit narasel na 2 milijardi dinarjev ali 8 milijard kron.

Ti deficiti pa bodo morali vsled novih državnih vojnih bremen, ki nam niso še definitivno po Ententi naložena in ki bodo znašala od 45 do 50 milijard kron, še dalje rasti in sicer rasti do neznosnosti.

Ta pojav ni samo naša posebnost, ampak splošna karakteristika državnih proračunov vseh kapitalističnih držav. Zato pa mi marksisti smemo trdimo, da se kapitalizem iz današnjega zavoženega gospodarstva ne more rešiti, pa naj dela še tako umetne poizkuse. On se je izživel, on se je ugonobil v svojem lastnem principu in mu ni nikake pomoči več. Delavec in kmet bosta ali morala vzeti vse narodno gospodarstvo v svoje lastne roke in odpovedati naši in ententini buržoaziji vse dolgeve, ali pa postane brezpravna črna živina te gospode. Izbira ne bo pretežka.

Ako si ogledamo zgorajšnje številke nekoliko natančneje, vidimo, da padajo državna bremena po svoji ogromni večini na rame delavske in kmetijske mase. Od 8 1/2 milijard direktnega davka pade gotovo več kot polovica na malega in srednjega kmeta. Zemljiški davek se ima po novem davčnem zakonu, odnosno naredbi, znatno zvišati, tako da se celo liberalci upirajo temu zvišanju. Nad dve milijardi carine in užitnine pade do 90 % na delavca in kmeta. Nadaljnji 2 milijardi iz prometa in brodarstva se istotako preneseta na to maso. Ostalo prišpekulira kapitalistična gospoda na valuti.

iz kapitalističnih in omahljivih elementov. V bolj razvitih kapitalističnih deželah s sitim, močnim, kapitalističnim kmetstvom se bo udeležila ta tendenca protirevolucionarne buržoazije direktno v boju med polki, ki se rekrutirajo iz proletarskih ali pa kapitalističnih kmetijskih krajev. Meščanska vojna med revolucijo in protirevolucijo bo v pravem pomenu besede vojna. Razvoj svetovne proletarske revolucije bo izpremenil imperijalistične fronte v revolucionarne in protirevolucionarne fronte. Nemški vpad v Ukrajino, francosko-angleško-japonski napad na Rusijo priča o tem razvoju. Razvoj revolucije in protirevolucije bo ustvaril vprašanje o strategiji socialistične revolucije. Ruska revolucija kaže, v kateri smeri se bo to vprašanje razvilo. Če trpi ruska revolucija na tem, da nima nikakih častniških zborov, da mora vzgostiti proletarce isto tako za voditelje armade kakor za upravitelje tovarn, ni to nikakor rusko vprašanje. — De te fabula narratur — pravijo vojaške izkušnje ruske revolucije evropskemu proletarijatu, hkrati pa kažejo te izkušnje, da je končno proletarska revolucija tudi vojaško nepremagljiva. Ona zmaga s tem, da buržoazija kot neznatna manjšina ne more celo protirevolucionarne vojske sestaviti iz čisto meščanskih elementov, da je prisiljena, da organizirane zapeljane proletarske elemente v protirevolucionarne armade, elemente, ki

Tako torej gospodari naša kapitalistična gospoda. Za to svoje gospodarstvo ne vpraša mnenja onih, ki jih izsesava. Ljudstvo je ni postavilo niti na vlado, niti je poslalo v parlament. Ko se je na ženevski konferenci leta 1918. zedinila in si vzela moč v državi, je obljubila ljudstvu Jugoslavije, da bo sklicala najdalje v šestih mesecih ustavotvorno skupščino. Toda ta obljuba je bila le pesek v oči proletariatu. Sedaj sicer pripravlja volitve za nekako konstituinto, toda v volilnem zakonu ustanavlja, da bo ta konstituenta le tedaj sklicana, če jo bo kralj hotel sklicati. Buržoazija konstituante ne bo sklicala, ako ne izpadejo volitve po njeni želji. Tej konstituenti bodo krila volje že vnaprej ostrižena, t. j. buržoazija ne bo dala diktature iz rok, ampak bo diktirala, dokler ji delavec in kmet ne bosta iztrgala njene diktatorske moči.

Vprašanje torej glasi za vse države:

Ali diktatura buržoazije z izžemanjem delavca in kmeta ter gospodarska anarhija, ali pa proletarska diktatura, to je diktatura delavca in kmeta z odpravo vseh dolgov, notranjih in zunanjih ter ureditvijo države na sovjetski podlagi.

Tretjega izhoda ni.

Anin.

Na delo!

Naval svetovnega kapitalizma in črnega fevdalizma proti delavsko-kmečki sovjetski Rusiji je izpodletel. Rusko delavno ljudstvo je v težkih in krvavih dveipolletnih bojih z vojskami domačih izkoriščevalcev, z razbojniki Denjškina, Kolčaka, Judeniča, s četami Francije, Anglije, Japonske, Rumunije ter s kontrarevolucionarnimi lažsocijalističnimi tolpmi obmejnih nacionalističnih držav ostalo zmagovito. Ves svet se je z vsemi svojimi razpoložljivimi močmi vrgel nad komunistično Rusijo, da bi jo potepal in zdrobil v prah. Seveda meščanstvo Jugoslavije, ki ima toliko zahvaliti tekoma stoletja po raznih bojiščih preliti krvi ruskih kmetov in delavcev, ni hotelo zaostajati za svojimi kapitalističnimi bratci širom sveta. Tudi ono se je vdeleževalo roparskega napada proti ruskim sovetom, pri čemur ga niso nič motile visokodoneče meščanske fraze o slovanski vzajemnosti, o sveti mami Rusiji in podobno.

Delavna in zatirana ljudstva celega sveta in vseh kontinentov so začela vstajati na noge čuteč, da prihaja od vzhoda mogočna luč svobode. Stari bolnik, druga internacionala, je legla na posteljo in danes ji prižigajo

mrtvaško svečo le še belgijski socialni ministri, nepoboljšljivi angleški Thomas ter njegovi prijatelji Gompers, poljski socialkričač Daszynsky, morilec delavnega ljudstva Nemčije Noske in še par takih se nahaja v tej mrtvaški družini. Naši socialjažnjivci okoli »Napreja« so kakor podgane pribežali na krov potaplajoče se ladje.

Vstala pa je na noge in se zmagovito, neodoljivo širi po vsem svetu mlada, čila, zdrava, neomadeževana, revolucionarna Tretja internacionala, združujoč v sebi ogromno večino zatiranih proletarskih množic vseh ljudstev in vseh jezikov, strah in trepet kapitalističnim zatiralcem, up in zvezda delavnim ljudstvom, oznanjevalka pravice in nove kulture.

Imperijalistično, plemenitaško-kapitalistično Poljsko, ki jo je mednarodna kapitalistična Liga Narodov vrgla v boj proti sovjetski Rusiji, so premagale rdeče delavsko-kmečke armade, vedoč, da se bore za celo človeštvo. Sedaj ta razbojniška plemenitaška družba beži v divjem begu, cvileč za pomoč, vzdihujoč za mir. Na razvalinah plemenitaško-meščanske Poljske se bo vzdignila delavsko-kmečka sovjetska, komunistična Poljska. Rdeči val prodira k zahodu, zastava komunizma zmaga.

Tepena buržoazija je vsa zbegana, socializdajalci so v obupu. Eni med njimi so se ponovno začeli mazati z rdečim mazilom. Tako vidimo socialobrekovalce pri »Napreju«, da tiskajo podlistek našega sodruga Trockega, ki bi jih seveda, če bi prišel med nje, razgalil z bičem, kot Kristus menjalce in kramarje iz templja jeruzalemskega. Vidimo jih, kako s strahom in trepetom tiskajo na svojem potrepeljivem papirju zmagovita poročila ruskih komunističnih armad. Vidi se, da jim zastaja sapa, da prihaja konec.

Tudi proletarijat Jugoslavije se je zavezel, kje je pravi socializem, kje je pravi revolucionarni marksizem, in se v množicah združuje pod rdečo zastavo Komunistične Stranke Jugoslavije, ki je edini izraz in zastopnica delavstva in revnega ljudstva na kmetih in v mestih. Vukovarski kongres je dal pravo obliko in jasne smernice delu naše stranke. Po težkih krizah, ki jih je pretrpelo proletarsko gibanje v Jugoslaviji, po mučnih porodnih bolečinah prehaja naš pokret v drugo stopinjo razvoja.

V znamenju zmage mednarodnega komunizma na plan, sodrugi in sodružice, za okrepljenje in napredek edine proletarske stranke v tej državi, za zmago Komunistične Stranke Jugoslavije!

kar od začetka odpovedati službi meščanskih specialistov. Povsod se bo moralo oprijeti pravil železne diktature kakor delavski razred Rusije, da mu bodo začeli služiti meščanski elementi.

Nobenemu proletarijatu ne bo odšel boj, ki sili ruski delavski razred k najostrejšemu nastopu diktature: t. j. boj za kruh. Nikjer ne bodo kmetje kar precej prestopili na stran revolucije in zlasti v kapitalističnih deželah še manj, kakor so to storili v Rusiji, kjer jim je dala revolucija zemljo. Kakor se izteče revolucija v vojaškem oziru v boj delavcev in kmetijskih polkov, tako se bo tudi dobojevala v socialnem oziru kot boj med kmeti in delavci za kruh, dokler ne bo spoznal premagani kmet, da mu zagotavlja socialistična družba bolj človeka vredno življenje kakor pa kapitalistična družba.

Demokracija ali gospodarstvo delavskega razreda.

ln s tem je že dovolj povedanega, koliko betežnosti in umske otopenosti potrebuje oni, ki hoče dolžiti rusko revolucijo, da žali ubogo demokracijo. Demokracija ni v resnici nič drugega kot gospodarstvo kapitala, ki je tako močno, tako utrjeno v naziranjih ljudskih mas, da jim lahko v svojo zabavo podeli svobodo govoriti o državnih zadevah. Dalekosežnejše demokracije ni v moderni zgodovini,

Politični pregled.

Zasedanje izvrševalnega odbora sovjeto. — (Reval.) — 16. junija se je otvorila prva seja tretjega zasedanja vseruskega osrednjega izvrševalnega odbora sovjeto. Po kratkem uvodnem govoru predsednika izvrševalnega odbora sovr. Kalinina, je sovr. Zinovjev, predsednik izvrš. odbora III. internacionala, obvestil sejo o dogodku, ki ima velikanski pomen v zgodovini revolucionarnega boja organiziranega proletarijata: danes se je v Moskvi sestal kongres mednarodnih komunističnih organizacij strokovnih zvez in sestavil se je začasni odbor, ki bo kmalu sklical mednarodni kongres delavskih sindikatov.

Sodrugi Tomski, predsednik vseruskega osrednjega sovjeta strokovnih zvez, je izpolnil izvajanje sovr. Zinovjeva z obvestilom, da se je ustanovila trojna zveza ruskih, italijanskih in angleških sindikatov.

Član italijanske delegacije, sovr. Graziadei je burno pozdravljen pokazal na zveze, ki vežejo ital. delavstvo z ruskimi sovrugi, ki žive v Italiji; ti so pomagali italijanskemu proletarijatu izdelati pravilno teorijo revolucionarnega marksističnega boja.

V imenu vzhodnih narodov je govoril indijski komunist sovrugi Roid. V imenu francoske stranke je rekel sovrugi Cachin: Francoski proletarijat še ne more prevzeti oblasti v svoje roke, toda francoski socialisti upajo odločno nastopiti v obrambo ruskega proletarijata. Završil je z izjavo, da bodo francoski socialisti ostali zvesti nalogam revolucije. Čeprav so za kratek čas omahovali na potu revolucije, postajajo vsled upliva in vzgleda ruskega proletarijata tudi pota francoskega proletarijata jasnejša.

V imenu perzijskih komunistov je govoril sovrugi Nariman-Han, ki je bil posebno toplo pozdravljen zaradi dogodkov v Perziji. Za njim je govoril sovrugi Hem-Hen-Kyon predstavitev socialistične stranke Koreje in delegat revolucionarne korejske vlade.

V imenu centralnega odbora ruske komunistične stranke je rekel sovrugi Buharin: Prisostvujemo izrazu solidarnosti dveh skrajnih zemeljskih polov — Zahoda in Vzhoda. Mi se ne slepimo z upom, da bodo prešli narodi Vzhoda naenkrat v komunistično strujo, toda mi vidimo prebujenje Vzhoda in njegovo divno, silno revolucionarno gibanje, ki obsega sto in sto milijonov ljudi. To je velikanski morsk val, ki bo v stanju izgnati imperijalizem Zahoda.

kajti kjer ljudske mase le količkaj pokažejo namen iz svoje svobode govora izpeljati odločujočo pravico o državi proti volji svojih kapitalističnih gospodarjev, gre demokracija po vodi. Moderna demokracija je kulis za gospodarstvo kapitala. Ker je slabotni proletarijat imel interes na tem, da svobodno govori, da svobodno voli, da zbira svoje sile, smo pripoznali demokracijo kot pot k socializmu; to je pomenilo, da smo smatrali za potrebno svobodno udeležitev pri državnih zadevah, da bi mobilizirali mase za boj za socializem. Abstraktno vzeto pa pomenja demokracija vlado večine naroda. Misel, da pričenja proletarijat revolucijo le tedaj, če ima dokaze, da stoji za njim večina naroda, je že radi tega popolnoma nesmiselna, ker ne bodo kapitalisti nikdar pustili kapitalistične demokracije toliko časa nedotaknjene, da bi se mogel proletarijat prepričati, da stoji za njim večina prebivalstva. Nikjer ne uživajo popolnih pravic mladi, krvavo izkoriščani delavci in delavke. Če bi jo uživali, bi buržoazija prej pognala parlament k vragu, preden bi dospeli delavci do tega, da izvrše voljo večine mirnim potom. Toda sploh je nesmiselno smatrati, da lahko premagamo nezaupanje ljudskih mas napram lastni moči popolnoma mirnim potom, samo z agitacijo brez revolucije. Samo v revoluciji morejo prednje vrste delavstva potegniti s seboj večino ljudstva.

Ne pozabite poslati naročnine, kdor je dobil položnico! Ustavljene številke lahko še določimo.

Na drugi seji centralnega izvrš. odbora je bil, po poročilu sohr. Čičerina o zunanji politiki in po poročilu vrhovnega komandanta vseh oboroženih sil sovjetske republike, so druga Kamenova o položaju na bojiščih, sprejet manifest poljskim delavcem, kmetom in vojakom.

»Delavski in kmečki Poljski«, stoji v manifestu, »ne grozi nobena nevarnost od rdeče armade; nasprotno: mi smo pripravljeni skazati vam bratsko pomoč proti notranjim in zunanjim sovražnikom.«

»Poljski delavci in kmetje, poljski legionarji! Pozivamo vas, da prestopite k nam — v tabor rdeče armade; prestopite z orožjem, če je pa to nemogoče, tudi brez orožja. Sprejeli vas bomo kot brate. Vašemu življenju, vašemu človeškemu dostojanstvu, vaši proletarski in kmečki časti ne grozi nobena nevarnost. Izrgajte se izpod krempljev poljskih plemenitašev. To pa lahko storite samo na en način: pridite k nam z bratovsko proženo roko. Mi se vam zavezujemo, da vas bomo vrnili na Poljsko, ki bo postala resnično svobodna in neodvisna Poljska, vredna delavnega ljudstva.« (Centrosojuz).

Rusi in Poljaki. Po vestih iz meščanskega vira bi bili sovjetski vladi v Moskvi in Kijevu pripravljeni skleniti mir s Poljaki pod sledečimi pogoji: 1. Poljaki se odpovedo Vilni, Minsku, Grodnu, Holmu, Polesju in vzhodni Galiciji. Usodo teh pokrajin določita sovjetski vladi sporazumno z željami prebivalstva. 2. Poljska razpusti svojo armado in jo nadomesti z ljudsko milico. 3. Poljska povrne sovjetskima vladama vse stroške, ki sta jih imeli z vojaško ekspedicijo proti Poljakom. Povrne jima vso škodo, ki sta jo utrpeli na sirovinah in jima izroči del prometnih sredstev, včevši železnice. 4. Oblika poljske države in vlade se določi potom plebiscita. Komunistični propagandi se ne sme delati ovir. 5. Ruska in ukrajinška vlada imata pravico vzdržavati na poljskem ozemlju svoje čete skozi 5 let. Prost tranzit za sovjetski vladi skozi Poljsko se zjamči. 6. Sovjetski vladi prevzameta kot jamstvo za izplačilo vojne odškodnine, ki se določi naknadno, celokupno upravo nad poljskimi premoženji in solnimi rudniki. »Frankfurter Zeitung« pa poroča, da odklanja ruska vlada vsaka pogajanja. Premirje je izključeno in se boji nadaljevati. Botševiki stojijo ob meji Vzhodne Prusije.

Kriza kapitalizma na Japonskem. Gospodarska kriza na Japonskem postaja vedno hujša. Sedaj je že čez 200.000 brezposelnih delavcev.

Angleški rudarji za Irce in Ruse. Zveza rudarjev je sprejela dnevni red, v katerem se zahteva od Trade-Uniona (zveza dela), da proglasi splošni štrajk, ako vlada ne umakne čet iz Irske in ne preneha s pošiljavitvijo čet proti Irski in Rusiji.

Nemški neodvisni socialisti za sovjetsko in diktaturo proletariata. Na zborovanju obratnih svetov in načelnikov, ki ga je sklicala nemška neodvisna socialistična stranka v Hamburgu, so sklenili ustanoviti na revolucionarni podlagi stoječo organizacijo obratnih svetov. Glavni točki iz programa nove organizacije sta: 1. propagiranje splošne stavke, da se s tem doseže diktatura proletariata. 2. Pripravljanje na to, da prevzame vodstvo produkcije delavstvo samo.

XI. kongres bolgarskih učiteljev komunistov. Bratovsko bolgarsko komunistično gibanje nam te dni nudi še en dokaz več o svoji moči in velikosti, o možnosti, da se uveljavi v celem življenju dežele, da gnjili kapitalistični družabni red nadomesti s komunizmom. XI. kongres komunistične učiteljske organizacije je to potrdil. Ta kongres nam je ravno prav prišel v času, ko se vrši kongres celokupnega učiteljstva Jugoslavije, da nam pokaže sodobno obliko prave bojne organizacije, da nam pokaže svoje velike uspehe, da nam pokaže pot, po kateri morajo iti učitelji, ako hočejo biti resnični apostoli ljudske izobrazbe. — V poročilu sohr. Kandeve, tajnika organizacije, stoji sledeče: da je organizacija lani štela 58 skupin s 1201 članom, letos pa šteje že 77 skupin s 2074 člani. Torej znaša napredek bolgarskih sodrugov tekoma enega leta celih 873 novih članov! In ta napredek se je dosegel v času, ko besni teror bolgarske buržoazije proti celemu komunističnemu gibanju, zlasti pa proti sodružni učiteljski organizaciji, ki je najaktivnejše sodelovala pri vsem strankinem delu in je dala celo vrsto žrtv: ker 28 članov je bilo odpuščenih iz službe, 28 suspendiranih, 10 prestavljenih, 54 kaznovanih, 57 maltretiranih, 167 zaprtih in 157 obtoženih. Prosvetna delavnost sa vidi najbolj iz tega, da se je vršilo 500 sestankov s 377 referati. Naročnikov na

»Rabotnički Vestnik« je bilo med učitelji 1490, na strankino revijo »Novo Vreme« pa 850. Učitelji so priredili 112 javnih shodov, med katerimi 58 protestnih. Izdali so 54 vrst lepakov v 15.000 iztisih. »Učiteljska Iskra«, glasilo komunistične organizacije, se tiska v 4400 izvodih. Splošni dohodki organizacije znašajo 213.440 levov, stroški pa 171.747 levov, prebitok znaša torej 41.693 levov. Za podpiranje štrajkovnih bojov in za žrtve velikih štrajkov se je izdalo 33.845 levov, za podporo članom pa 15.298 levov. — Vse te številke nam jasno govorijo, da predstavlja komunistična učiteljska organizacija celo učitelstvo Bolgarije in da bo to učitelstvo igralo ogromno prosvetno vlogo v bodoči sovjetski republiki. In pri nas? ...

Zmaga delavskih protestov. Na predstavo delavske zbornice pri ministru za socialno politiko glede atentata, ki so ga pripravljali delodajalci na 8urni delavnik, je to ministrstvo odgovorilo del. zbornici z aktom št. 18446 z dne 8. julija t. l. sledeče:

»Na pismo delavske zbornice od 7. t. m. št. 883. oddelku za obrambo delavcev mi je čast odgovoriti zbornici, da se v tem oddelku izdeluje pravilnik radi pravilne uporabe uvedbe o delavniku od 12. sept. 1919. l., ki bo izšel v kratkem času. S tem pravilnikom se ne misli popravljati uredbe o delavniku na škodo 8urnega delavnika.«

Mi sicer vemo pozitivno, da se je pripravljala udarec proti 8urnemu delavniku in le odpor, ki je nastal pri delavstvu, ki se je odločno postavilo v obrambo svoje pravice, je pripeljalo ministrstvo, da je pravilno ocenilo moč naših organizacij. Navzlic temu, delavci in delavke, bodite še vedno budni! 8urnega delavnika si ne damo vzeti na noben način. Imamo toliko moči, da ga ohranimo proti vsem napadom.

P. S. Tekom prošlih tednov so sindikati in komunistična stranka organizirali po celi državi nebroj delavskih shodov v obrambo 8urnega delavnika.

Dopisi.

Celje. Demagoštvo »Napreja« se jasno kaže, ker javka glede odvzete avtonomije celjskemu mestu. Samoočebni je umevno, da vsled tega trpi seobno delavno ljudstvo, kajti če bi prišlo v mestu samem kot avtonomnem do volitev, bi bili sigurno delavci odnesli nekaj mest. Tako bode pa gospod celjski glavar odločeval, to je oni gospod, ki kaj rad preganja socialiste, sedi pa zgolj vsled delavskih protektorjev na glavarskem stolcu. Delavstvo je vsled tega nad vse nezadovoljno, posebno še, ker je k temu ropu pomagalo celo delavsko zastopstvo (socialpatrijote). Tako gre, če se ima take zastopnike in zavestnike buržoazije v občinskem zastopu. In če se ravna po navodilih Kristanovih adjutantov.

Iz Celja. Ne mislite si, dragi sodrugi komunisti, da smo Celjani v resnici vsi socialpatrijoti. S sedanjjo politiko Kristanove gospode se ne strinjamo. Sicer ima ta gospoda plačane agitatorje čisto po klerikalnem kalibru. Sedanji socialdiktator, svoječasni proviantfeldvebel, pekovski mojster Koren dela sicer dobro reklamo s tem, da zbere po tovarniškem delu partijo delavcev, jih pelje okoli raznih branjevcov, kojim nasiljuje svoje pecivo, in ob taki priliki je treba seveda kaj potrošiti za reklamo za kruh, no pa tudi socialpatrijoti se malo boj utrdijo, saj vročina je huda, pivo drago. Amerikanski fond je pa baje precejšen. In Kristanova stranka raste. Omenjeni gospod je nad vse delavcem naklonjen, a le tedaj, če se ne gre za njegov žep. Jasno je to dokazal pri mezdnem pogajanju prošle dni na celjskem magistratu pričo obrtnega nadzornika. Zastopal je sicer možakar celjske pekovske mojstre, seveda brez vsacega poverila za take pribojlske; šele ko je strokovni tajnik koža podučil, zakaj se pravzaprav gre tokrat, da ne za same fraze, ampak za pribojlske, je s kislim obrazom po posredovanju obrtnega nadzornika pritrdil malim drobtinam. Ali se delavci še do danes ne zavedaš, čegav si in kedo te zamore zastopati, ne uvidevaš preganjanj potom raznih Kristanovih privrženecv? Vedi, da te vsa nemška politična šola in vsi izrazi takih gospodov ne bodo rešili. — Osemurni delavnik, haterega nameravajo tebi, trpin, razni mojstri ukrasti, vsa hinavska oboževanja naj te ne prevarijo, podaj se tja, kamor spadaš in ne med ljudi, kateri te izkoriščajo. Zavedaj se že enkrat, da preganjanje delavstva izvira večinoma iz vrst socialpatrijotov. To je njih zadnje sredstvo, da bi se vzdržali na površju. Te dni se namerava prirediti diskusijski večer, na katerem bode razmotrivanje, na kak način je bilo mogoče voditeljem socialpatrijotov priti

do dobrih mastnih korit in koliko zaslužijo danes pri koritih. Če se uresniči ta diskusija, potem bomo vsaj vedeli, pri čem da smo. Drugi teden dopišujemo zopet novo poročilo.

Kozje. Od sodruga iz Kozja smo dobili sledeče pismo, katero radi priobčujemo, čeprav mislimo, da ta sodrug sam ne pričakuje posebnega uspeha. Pismo glasi:

Opomin narodnim socialistom! Tudi vi bi se morali zavedati, da spadate k delavski armadi, za katere pravico se po bratovsko bori v vseh deželah mednarodni proletarijat, delavni razred. In vendar greste čisto drugo pot, čeprav nam mora cilj biti isti. Toda če ste zadovoljni z današnjim položajem, morate vendar prej dobro prevdariti, če ni vaša pasivnost kapitulacija pred buržoazijo. Dokler ne bo naš razred dosegel onega mesta pod solncem, ki mu gre, toliko časa ne smemo mirovati na političnem polju. Pogumnim spada svet, neumni naj spe! Ali hočemo večno ostati čreda ostrizanih ovc? Narodni kakor krščanski socializem sta slepa priveška pohlepnega meščanstva. Zato apelira skušeno mednarodno delavstvo na te sodrugi: rabite pamet! Še nikdar ni kapitalistični razred držal z delavstvom, še-le v svoji lastni zadregi začne loviti neumne iz delavskih množic: to so krščanski in narodni socialisti! Kapitalizem je nacionalen iz svojih egoističnih in imperijalističnih nagonov, proletarijat pa mora ravno radi teh grehov biti mednarodni. Ko dozori razum narodov, zgine sovraštvo. Od vseh strani si podajmo roko in si ustvarimo svobodno mednarodno domovino.

Sodrugi Anton Kovačič.

Jesenice. Slovensko delavsko pevsko društvo »Sava« na Jesenicah, praznuje dne 22. avgusta t. l. svoj 10letni jubilej. Z ozirom na to vabimo vsa pevstva Slovenije, da se udeležijo tega slavlja. Društva, ki bi se udeležila tega slavlja korporativno, se prosijo, da javijo svojo udeležbo vsaj do 1. avgusta t. l. Ker je to slavlje z ozirom na kulturni razvoj Gorenjske velikega pomena, se nadejamo mnogobrojnega obiska. Podrobnosti tega slavlja se objavijo pozneje. — Odbor.

Krščanska ljubezen do bližnjega. Neki železničar, po imenu Kočar, agitator za klerikalno »Prometno zvezo« v Kamniku, je odgovoril stanovanju našemu sodrugu Pavlu Skali samo zato, ker je ta organiziran pri neklerikalni strokovni organizaciji. Kristjani, kaj je s Kristusovimi nauki: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Ljubite svoje sovražnike!

Klerikalna omika. Alojz Belcjan in Franc Benda, delavci pri zgradbi hidroelektrcentrale na Perovem pri Kamniku, ne razdirata samo delavske solidarnosti, pač pa tudi sicer ne pokazujeta nobenih dobrih sadov klerikalne vzgoje. Tako sta se izrazila, da sta rajše pri kaplanih, kot pa pri takih barabah, kakor so drugi tam zaposleni delavci. Ko so ju sodelavci pozvali, naj pač izvajata posledice iz svojih lepih besed, sta to navidez sicer storila, a nato sta se takoj zatekla h krščansko-socialni organizaciji, ki je vzela v svoje naročje ti dve nekulturni osebi in ju s pomočjo političnih oblasti vriva nazaj med tiste komuniste, ki so jima tako odurni. Lepa družina!

Proletarsko vprašanje vladi. Kako si klerikalna vlada predstavlja takomenovano dobro voljo za blagor delavnega ljudstva, katero imajo klerikalci vedno na jeziku? Veliko železničarjev je zaradi stavke četrti mesec suspendiranih in odpuščenih brez vsakega vzroka. Toda ravno zato, ker vlada ne najde nobenega vzroka, zadržuje in zavlačuje celo stvar, samo uboga para trpi in poginja. To je pač šala, kajne, če je nekaj delavcev manj, če nekaj delavskih družin pogine! Ali se še spominjate, ko je bila Žerjavova vlada, ko se je tudi šlo za povišanje draginskih doklad za železničarje in se je liberalna vlada temu uprla? Klerikalci pa so rekli: delavci so upravičeni zahtevati svoje pravice in jih morajo dobiti. Zato pa pomagajte nam, da vržemo to liberalno vlado, pa vam bomo dali svobodo. Zdaj pa imamo Koroščevo in Brejčovo svobodo. Sedaj se železničarji obsojajo in preganjajo brez zakonitega razloga. Če bi imeli še kaj človeškega čuta, bi že vendar enkrat ustavili ta preganjanja. Toda žalibog mi prizadeti ne pričakujemo nobenega človeškega občutka od vas.

Javno vprašanje. Bilo je v začetku aprila, ko je bil strojni mojster Martin Petrič še zaposlen v kurilnici juž. kolodvora. Nekega dne je poslal kurjača Vidmarja na svoj dom po tobak, da bi verižil z njim po Logatcu. Toda pri tem je Vidmarja zalotila »roka pravice« in vendar se ni niti Vidmarju niti Petriču nič zgodilo, ker sta organizirana pri žolti organizaciji. Zahtevamo, da se takoj uvede preiskava v tej zadevi, če ne, povemo drugič kaj več.

Politedenske novice.

Vesničevo ministrstvo v Beogradu se je umaknilo, ker mu je takomenovano narodno predstavništvo odglasovalo nezaupnico. Sedaj se pripravljajo demokratije in njihovi »socialdemokratični« bratci Kristan, Korač in Bukšeg, da sedejo k vladinim jaslom. Po drugih vesteh pa pride koncentriran kabinet. — Odprava 8urnega delavnika se je izjalovila ministrstvu za socialno politiko in njegovim kapitalističnim šepetalcem. Veliki protestni shodi delavstva po celi Jugoslaviji so spodnesli noge kapitalističnemu zmaju. — V Dalmaciji in na Primorskem preganjajo in mučijo italijanski nacionalistični hujšaki jugoslovanski živelj. To prihaja prav našim neodrešenem in vojnim dobičkarjem, ki upajo profitirati od nove vojne. Italijanska nacionalistična druhal napada tudi italijansko socialistično delavstvo, češ, da so brezdomovinci in plačani od Jugoslavije. Povsod iste laži proti komunistom. — V Rimu je delavstvo proglasilo splošno stavko, ker zahteva nacionalistično meščanstvo vojno proti Jugoslaviji in ker je napadlo socialistično tiskarno »Avanti«. Na ulicah se dogajajo krvavi izgredi. — Boji v Albaniji med Italijani in albanskimi ustaši se nadaljujejo brez uspeha za Italijane. — V Reichenubergu na Češkem je bila 20. t. m. proglašena splošna stavka radi slabe prehrane delavstva in radi odtegovanja podpor nezaposlenim delavcem. Na Češkem vlada velika nezaposlenost. Tudi v Tešinu je veliko razburjenje med delavskim ljudstvom. — V Königsbergu je izbruhnila generalna stavka. Stavka nad 22.000 delavcev. — V Sebastopolu na Krimu je izbruhnila splošna stavka. Delavci nameravajo proglasiti sovjetsko republiko ter napadajo iz zasede s strojnimi protirevolucionarne čete generala Wrangla. — 70.000 ruskih beguncev, ki se nahajajo na Grškem, se hoče vrniti na Rusko. Toda Anglija jim tega ne dovoli, temveč hoče revnejše zaposliti na Angleškem, bogatejši pa bodo pohajkovali. — Beli Kunu se je posrečilo pobegniti iz Avstrije skozi Nemčijo v Rusijo. Sedaj se nahaja v Moskvi, kjer je bil bratovsko sprejet. — V Mezopotamiji je izbruhnila vstaja Arabcev ob srednjem Euphratu. — Anglija in Francija obljubljata Poljakom pomoč, toda menda bo že prekasno, kajti po nekih poročilih stoji Rusi že blizu meje vzhodne Prusije.

„Rdeči Prapor“

velja v Jugoslaviji mesečno 8 K; v zasedenem ozemlju (Primorju) četrtletno 9 lir, polletno 18 lir; v Nemški Avstriji, Češkoslovaški, Madžarski in Nemški četrtletno 36 jgsi. K, polletno 72 jgsi. K. — Oglasi se računajo enostopno za milimeter po 1 K.

Iz stranke.

Kamnik. Tukajšnja krajevna politična organizacija Komunistične Stranke Jugoslavije, je sklicala svoj občni zbor, ki se je vršil v sredo 21. julija ob 8. uri zvečer v prostorih gostilne Amerika. Udeležba je bila obilna, tako, da so morali mnogi ostati v veži. — Občni zbor je otvoril sodrug Vovk, ki je podal poročilo odbora, ki se je sprejelo. Posebno je s številkami pokazal, kako postaja komunistično gibanje vedno močnejše in da je število članov naše stranke naraslo tudi po štrajku. V Kamniku in okolici ni med delavstvom prostora za socialpatrijote in za razne druge »delavske« strančice. Na to je predsednik podelil besedo sodrugu od likv. odbora iz Ljubljane, ki je občni zbor pozdravil v imenu likvidacijskega odbora komunistične stranke Jugoslavije za Slovenijo, razložil zbranim sodrugom v kratkih besedah veliki pomen vukovarskega kongresa, kjer so bili zbrani delegati celokupnega proletariata v Jugoslaviji, in jih je pozval na složno in vztrajno delo za edino delavsko, za edino proletarsko, za edino marksistično stranko, za Komunistično Stranko Jugoslavije. (Živahno odobravanje.) Sodrugi Fabjančič je nato v daljšem govoru razlagal podrobnosti programa, akcijskega programa in statuta, sprejetih na vukovarskem kongresu. Zbrani sodrugi in sodružice so sledili z največjo pozornostjo temeljitim izvajanjem sodruga Fabjančiča ter so vsi brez izjeme z glasovanjem odobrili vse točke vukovarskega programa, akcijskega programa in statuta. S pozivom na močno slovo v komunistični stranki, ki združuje v sebi ves razredno zavedni proletarijat Jugoslavije, je zaključil sodrug poročevalec svoj govor. (Živahno odobravanje.) Ko se je še par sodrugov oglasilo k besedi, se je prešlo k volitvam novega odbora v smislu novega statuta. V odbor so bili enoglasno izvoljeni sledeči sodrugi: Kralj, Vovk, Turel, Libiš, Dolinšek,

Cedilnik in Osolin. Ko se je nato razpravljalo še o raznih prečih domačih vprašanjih, je zaključil sodrug Vovk občni zbor z zahvalo za obilno udeležbo in s pozivom, da kamniški proletarijat tudi v bodoče visoko drži rdečo zastavo komunizma in delavske solidarnosti.

Zaupniški sestanek. Vsi zaupniki krajevne politične organizacije iz Ljubljane, Šiške, Viča Glinc, Most se pozivajo, da se udeležijo v polnem številu zaupniškega sestanka, ki se vrši v torek ob pol 8. uri zvečer v prostorih kraj. pol. org. (Mahrova hiša). Obenem se vrši seja krajevnega odbora. Dnevni red je jako važen, zato naj pridejo vsi sodrugi gotovo in točno.

Diskusijski večer se vrše, kakor po navadi, vedno vsak ponedeljek in petek v prostorih kraj. pol. org. (Mahrova hiša).

Delavec se more izobraževati le po delavskem časopisu in to je: »RDEČI PRAPOR«, kjer čitaš le ono, kar delavca najbolj zanima. Ne bo ti žal za 8 kronic, katere izdaš za mesečno naročnino! Sodrugi, tedaj ne odlašaj!

Komunistična knjižnica »Rdečega Prapora«.

Ravnokar je izšla brošurica:

Program in Statut Komunistične Stranke Jugoslavije ter

Resolucije, sprejete na strankinem kongresu v Vukovaru

dne 20. do 24. junija 1920.

Organizacije dobe brošuro po 3 kroni, drugod se prodaja po 4 K.

Naročila sprejema uprava »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Krekov trg 10.

Za tiskovni sklad

so darovali: nabiralna pola 112, K 30-55, pola 145 K 100—, pola 48, K 109-10, pola 144, K 470—, pola 54, K 174—, pola 51, K 154—, pola 137, K 103—, pola 106, K 152—, pola 118, K 90-65, pola 100, K 179—, pola 111, K 147—, pola 126 K 1191—, pola 206, K 40—, pola 4, K 235—, pola 3, K 58-80, pola 14, K 12-40, pola 13, K 18—, pola 12, K 128—, pola 107, K 207-40, pola 104, K 47—, pola 50, K 62—, pola 53, K 93—, pola 52, K 76—, pola 117, K 67—, pola 1 d K 306—, pola 1 c K 27—, pola 1 b K 196—, pola 1 a K 36—, pola 93, K 292—, pola 92, K 232—, pola 91, K 235—, pola 89, K 261—, pola 96, K 69-10, pola 102, K 1194—, pola 114, K 75—, pola 110, K 84—, Skupaj K 6952— Hvala! — Sodrugi, ki še niso odposlali nabiralni pol, prosimo, da nemudoma vpošljejo nabiralne pol na upravo »Rdečega Prapora«, Ljubljana, Krekov trg 10.

Uprava »Rdečega Prapora«.

Glasila in tisk

Komunistične Stranke Jugoslavije

„Radničke Novine“, dnevnik, Beograd;
„Novi Svet“, izhaja trikrat na teden, Zagreb;
„Glas Slobode“, dnevnik, Sarajevo;
„Rdeči Prapor“, izhaja dvakrat na teden, Ljubljana;
„Oslobodjenje“, izhaja dvakrat na teden, Split;
„Radnički List“, izhaja dvakrat na teden, Novi Sad;
„Radnička Rijeka“, izhaja dvakrat na teden, Osijek;
„Narodna Volja“, tednik, Požega;
„Radnička Straža“, tednik, Vukovar;
„Narodni Glas“, tednik, Banjaluka;
„Socialistička Zora“, tednik, Skopje;
„Radnik“, tednik, Kragujevac;
„Crvena Zastava“, polumesečnik komunistične omladine, Beograd;
„Učiteljska Borba“, mesečnik, Kragujevac;
„Jednakost“, ženski mesečnik, Beograd;
„Budućnost“, list za otroke, Beograd;
„Crveni Smeh“, satiričen tednik, Beograd.

Toplo priporočamo vsem sodrugom.

Cene so pudile! Kje? Samo v veletrgovni

Alojziju Dulakju, poprej Oskar Relj v Slovenjem Gradu

Naznanjam si občinstvu, da sem znatno znižal ceno pri vsej svoji zalogi, kakor: manufakturne špecerije in železnice. Prodajam koruzno moko 6 K, koruzen zdrob po 6-50 K. — Dobi se tudi sladkor in Rogaška slatina v poljubni množici. Za obilen obisk se priporoča. Alojz Dulak

Pridite vsi in prepričajte se!

Precel časopisnega ovojnega papirja ceno prodaja uprava »Rdeči Prap.«, Ljubljana, Krekov trg 10 (dvorišče, hodnik, 2. vrata).

Sodrugi! Nabirajte za tiskovni sklad.